

**Mai vei Peresitedi
Dieter F. Uchtdorf**

iKarua ni Daunivakasala ena
Mataveiliutaki Taumada

Lako Rauni Tu

Osa bau rogoa na vosa vakaibalebale ni o ira na tamata lakosese era sa lako rauni tu?

O Jan L. Souman, e dua na kenadau ni saikoloji mai Jamani, e vinakata me vakadeitaka vaka-daunivakadidike kevaka e dina oqo. A vakaitavi ena dua na vakatovotovo ena dua na vanua ni veikau lelevu kei na vanua dausiga e Sahara ka vakayagataka e dua na ivakarau ni kena kilai na vanua eda tu kina e vura-vura raraba me vakamura na vanua era lakova. E sega na nodra kabasi se dua tale na ivakatakilakila. Na nodra ivakaro e rawarawa: lako vakadodonu ena gaunisala sa vakaraitaki tu.

A qai vakamacalataka o Dr. Souman na ka a qai yaco e muri. “[Eso] vei ira era taubale ena siga vakatorobuto, na matanisiga era ubia na o [ka sa sega ni kilai na kena ibalebale]. . . [Era] lako rauni tu, vata kei na [lewe vica] vei ira era kosova vakavica vata na nodra dui gaunisala ga vakaiira ka ra sega ga ni raica rawa tiko.” Eso tale era vakaitavi era a lako ni cila vinaka tu na siga, ka yawa sara na laurai na kena ibalebale. “Na veika oqo . . . e vakamura e dua na sala voleka me taucoko sara na kena dodonu.”¹

E sa vakaruataki na vuli oqo mai vei ira eso vata kei na duidui ni ivakarau ni kena icakacaka.² Ia e tautavata kece ga na kedra itinitini.

Ke sega ni laurai na ulu ni ivakatakilakila, sa vaka me lako rauni tu ga na tamata.

Na Ulu ni iVakatakilakila ni iVolanikalou

Ni sega na ulu ni ivakatakilakila vakayalo, na tamata sa na lakosese tale ga. Ni sega na vosa ni Kalou, eda sa sega ni toso vakayalo.

O rau ruarua me vaka na tamata yadua kei na veimataisoqosoqo, eda raica na ituvaki oqo ni vakaruataki tale me sivia na veitabagauna vakayadua me tekivu mai na itekitekivu ni gauna. Ni da sa vakayalia na keda isema vata ki na vosa ni Kalou, eda sa lakosese vakayalo.

Sa ikoya sara ga oqo na vuna a vakaroti Liai kina na Turaga me vakauta lesu tale na luvena tagane ki Jerusalemi me baleta na peleti varasa. E kila na Kalou ni ra na gadreva na ulu ni ivakatakilakila nuitaki na kawa tamata i Liai—ka dusia na kena ibalebale—ni na vakarautaka e dua na idusidusi ka rawa mera vakayagataka me vakadeitaka kevaka era muria tiko na sala dodonu.

Na ivolanikalou era vosa ni Kalou. Era sa ulu ni ivakatakilakila ni Kalou ka vakaraitaka na sala e dodonu meda lakova me rawa ni da yaco meda voleka cake vakayalo kivua noda i Vakabula ka yacova na inaki kilikili.

Na Ulu ni iVakatakilakila ni Koniferedi Raraba

Na veiivakaro era soli ena koniferedi raraba era sa dua tale na ulu ni ivakatakilakila ka rawa me vukeya noda kila kevaka eda sa lakova tiko.

Vagauna noqu dau tarogi au, “Au a rogoi ira beka na turaga kei na marama ena nodra vosa ena koniferedi

raraba ni Lotu se qai oti wale ga oqo? Au sa wilika beka ka wilika tale vakarua na nodra vosa? Au sa tugani ira beka ka vakayagataki ira ena noqu bula? Se'u sa taleitaka ga na vosa totoka ka sega ni vakayagataka nodra itukutuku veivakauqeti ena noqu bula vakai au?"

E rairai ena nomu a vakarorogo se wilika tiko, o a vola e dua se rua na ka. De o a vakayagataka beka na gauna mo cakava kina eso na veika e vinaka cake se duidui. Vakasamataka mada na itukutuku ni koniferedi raraba se qai oti ga qo. E vuqa na itukutuku e vakayaloqaqataki keda meda vaqacotaka noda matavuvale ka vakavinakataka cake noda vakamau. Na ilavalave oqo ni *Liaona* e vakanamata tale ga ena kena yaga tawamudu, vata kei na vuqa na kena cakacakataki na veitokoni me vakalougatataka noda bula.

Eda sa raica vakamatua ka vakayagataka tiko beka na ivakasala yaga vakalevu oqo? Eda sa kila tiko beka ka lakova vakadodonu tiko na veiulu ni ivakatakilakila dina ka yaga oqo?

Na iWali ni Lakosese

Na veiulu ni ivakatakilakila vakayalo era yaga vakalevu sara ena nodra taqomaki keda tiko ena sala dodonu ka qiqo. Era solia na veidusimaki matata me baleta na gaunisala e dodonu meda lakova—ia kevaka walega eda kilai ira ka lako vakadodonu kivei ira.

Kevaka eda besetaka meda dusimaki mai na ulu ni ivakatakilakila oqo, era sa yaco me ra sega ni vakai-balebale, veika vakaiukuuku ka sega na betena ia me voroka na sega ni veisau ena bula.

E sega ni rauta meda dusimaki walega mai na veika eda vakila.

E sega ni rauta me tu vei keda na kena vakasama uasivi duadua.

Ena sega ni rauta meda vakararavi walega ena noda vakila vakatamata.

Kevaka mada ga eda nanuma ni da sa muria tiko e dua na sala dodonu vakayalo, ka sega na ulu ni ivakatakilakila me dusimaki keda—sega na veidusimaki ni Yalotabu—eda sa na via lakosese.

O koya gona, meda sa dolava na matada ka raica na ulu ni ivakatakilakila sa vakarautaka tu na noda Kalou yalololoma kivei ira na luvena. Meda sa wilika, rogoca, ka cakacakataka na vosa ni Kalou. Meda sa masu ena vu ni yaloda taucoko ka rogoca ka muria na

veivakauqeti ni Yalotabu. Ena noda sa raica na vakalou ni ulu ni ivakatakilakila ka solia mai na Tamada Vakalomalagi lomani, e dodonu meda sa bulataka noda bula me vakataki ira. E dodonu tale ga meda cakava wasoma na vakadodonutaki ni noda ilakolako mai na noda dusimaki keda ki na ulu ni ivakatakilakila vakayalo.

Ena sala oqo, eda na sega ni lakosese rauni tu ga kina ia eda na lako ena yalodei kei na dina ki na veivalougatataki cecere vakalomalagi ka sa ikoya na itutu ni ulumatua vei ira kece era lakova na sala rabaililai vakatisaipeli i Karisito.

ME KILAI

1. Raici Jan L. Souman kei na so tale, "Walking in Circles," *Current Biology* 19 (Sepi. 29, 2009), 1538, [cell.com/current-biology/issue?pii=S0960-9822\(09\)X0019-9](http://cell.com/current-biology/issue?pii=S0960-9822(09)X0019-9).
2. Raica, me kena ivakaraitaki, "A Mystery: Why Can't We Walk Straight?" npr.org/blogs/krulwich/2011/06/01/131050832/a-mystery-why-can-t-we-walk-straight.

VEIVAKAVULICI MAI NA ITUKUTUKU OQO

Ena nomu vakavakarau mo veivakavulici mai na itukutuku oqo, e rawa mo vakasaqara na ivolanikalou me kedra ivakaraitaki o ira na tamata era a liutaki mai na ulu ni ivakatakilakila vakayalo se o ira na tamata era lakosese rauni tu ga. E rawa mo tekivuna nomu vuli ena ivolanikalou oqo: Na Tiko Mai Na Lekutu 14:26–33; 1 Nifai 16:28–29; Alama 37:38–47. Kevaka o vakila nomu vakauqeti, e rawa mo wasea na rai e loma mai na veivakaraitaki oqo vata kei ira o vakavulica tiko. Tarogi ira se cava e rawa meda vulica mai na veiitalanoa oqo.

ITABAGONE

Na Ulu ni Nomu iVakatakilakila

Evakamacalataka o Peresitedi Uchtdorf ni koniferedi raraba kei na ivolanikalou me ulu ni ivakatakilakila ka na vukea noda levea na lakosese vakayalo. Vakanauma na veiulu ni ivakatakilakila tale eso e vakayarayarataka ka dusimaki nomu bula. Vola ena nomu ivola ni veisiga na veika o sotava. E rawa me vukei iko na vosacavuti oqo mai vei Peresitedi Thomas S. Monson:

"Na nomu veivalougatataki vakapeteriaki ena dusimaki iko mai na bogi butobuto. Ena dusimaki iko mai na rerevaki ni bula. . . . Na nomu veivalougatataki e sega ni dodonu me lobi vakamaqosa ka vavani tani. E sega ni dodonu me vakaraitaki se tabaki. E dodonu,

me wiliki ga. E dodonu me vakamareqeti. E dodonu me vakamuri.”

“Your Patriarchal Blessing: A Liahona of Light,” *Ensign*, Nov. 1986, 66.

“E biuti keda mai ena bula oqo na Tamada Vakalomalagi kei na iyaragi meda rawa kina ni kila na Lomana ena vuku ni veika meda cakava, me rawa ni da kila na ka me caka me rawa ni da lesu tale Vua. Au tukuna tiko qo na masu. Au tukuna tale tiko ga na vosa vakasolokakana ni domo lailai.”

“Na Cicivi ni Cere sa Tu e Matada,” *Liaona*, Me 2012, 92.

LALAI

E Rawa Meu Kunea Noqu Gaunisala

Ekaya o Peresitedi Uchtdorf ni gadrevi meda muria na ulu ni ivakatakilakila vakayalo baleta ni ra na vukea noda digia na dodonu ka toso voleka sara kivua na i Vakabula. Eso vei ira na ulu ni ivakatakilakila oqo sa ikoya na masu, na ivolanikalou, koniferedi raraba, kei na *Liaona*.

Wilika e dua na vosa mai na koniferedi raraba sa oti, vata kei na nomu matavuvale. Na cava e vakatututaka o koya e vosa meda cakava meda tu kina ena sala dodonu? Tuva vata kei na nomu matavuvale na inakinaki me vakayagataki kina na veika o vulica.

Reki ena Tuvakawa

Vulica ena masumasu na itukutuku oqo, ke gadrevi, mo veivosakitaka kei ira na marama o sikova. Vakayagataka na taro me vukei iko mo vaqacacotaki ira kina na marama oqo me yaco na iSoqosogo ni Veivukei me dua na tiki bulabula ni nomu bula vakai iko. Me ikuri ni itukutuku, lako ki na reliefsociety.lds.org.

Vakabauta, Matavuvale, Veivukei

A vakavulica o Elder Russell M. Nelson ena Kuoramu ni iApositolu Le Tinikarua ni Yalo i Ilaija sa ikoya “e dua na ivakaraitaki ni Yalo Tabu ena wasei ni ivakadinadina ena kena vakalou na matavuvale.”¹

Me vaka ni da lewe ni Lotu vakalesuimai i Karisito, e tu na noda itavi eda ciqoma ena veiyalayalati ena nodra vakasaqarai na wekada mai liu ka vakarautaka vei ira na veivakabulai ena cakacaka vakalotu ni kosipeli. Ni sega o keda o ira era sega ni rawa “ni vakavinavinakataki” (Iperiu 11:40), ka “na sega tale ga ni rawa meda vakavinavinakataki sara ko ikeda ke sega o ira” (V&V 128:15).

Na cakacaka ni tuvakawa e vakavakarautaki keda ena veivakalougatataki ni bula tawamudu ka vukea noda vakalevutaka na noda vakabauta kei na bula savasava vakatamata yadua. Na tuvakawa sa ikoya e dua na tiki bibi ni veiqaravi ena Lotu ka rawa kina na cakacaka ni veivakabulai kei na bula vakalou vei keda kece.

Kaya o Peresitedi Boyd K. Packer, Peresitedi ni Kuoramu ni iApositolu Le Tinikarua: “Ena noda vakasaqara

na noda dui ituvatuva ni kawa e yaco meda taleitaka vakalevu sara mai na yaca wale ga. . . . Na noda taleitaka e moica na lomada kivei ira na tamada—eda vakasaqara meda kunei ira ka kilai ira ka qaravi ira.”²

Mai na iVolanikalou

Malakai 4:5–6; 1 Koronica 15:29; V&V 124:28–36; 128:15

Mai na Keda iTukutuku Makawa

A vakavulica na Parofita o Josefa Simici, “Na itavi cecere duadua ena vuravura oqo a solia vei keda na Kalou sa ikoya meda vakasaqara na yacadra na noda lewe ni matavuvale era sa mate.”³ E rawa meda veiqaravi vakaveisosomitaki ena valetabu me baleti ira na noda kawa tamata era sa takali yani ka vakayacora na cakacaka vakalotu e gadrevi me baleti ira.

O Sally Randall e Nauvoo, Illinois, a mate na luvena tagane yabaki 14, ka sotava na vakacegu uasivi ena yalayala ni matavuvale tawamudu. Ena nona sa papitaiso oti na turaga watina ena vukuna na

luvedrau gone tagane, a volavola kivei ira na wekana: “Sa dua na ka lagilagi ni rawa me keirau . . . papitaiso me baleti ira kece na noda [kawa] era sa mate ka vakabulai ira me vaka na kena yawa sara e muri eda rawa ni rawata rawa na itukutuku me baleti ira.” A qai kerei ira na wekana me ra vakauta mai vua na itukutuku me baleti ira na nodra kawa tamata, nona kaya, “Au sa nakita meu cakava na ka au rawata me ra vakabulai kina na [noda matavuvale].”⁴

ME KILAI

1. Russell M. Nelson, “A New Harvest Time,” *Liahona*, July 1998, 34.
2. Boyd K. Packer, “Your Family History: Getting Started,” *Liahona*, Nov. 2011, 17
3. *Nodra iVakavuvuli na Peresitedi ni Lotu: Josefa Simici* (2007), 482.
4. Raica na *Luvequ Yalewa ena Noqu Matanitu: Na iTukutuku kei na Cakacaka ni iSoqosogo ni Veivukei* (2011), 92–95.

Na Cava Meu Cakava?

1. Meu vukei ira vakacava na marama au qaravi ira tiko me ra cakava na tuvakawa?
2. Au sa volaitukutukutaka tu beka na noqu itukutuku vakai au?